

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) [vsprejema] upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vedničkove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 102.

V Ljubljani, v soboto 4. maja 1895.

Letnik XXIII.

Spletke in — dejanje.

Zora zori, beli dan se snuje,
In v puščavi zopet lev kraljuje.

Na Ogerskem je vse po konci. Kalvinec-Banffy, t. č. ministerski predsednik, je v zbornici javno napadel apostolskega nuncija Agliardija, češ, da poslaniku tuje države ni dovoljeno agitirati za kako posebno stranko. Pristavil je tudi, da se je po ministerstvu zunanjih stvari obrnil v Rim, kako da se zastopnik papežev vtikava v notranje ogerske zadeve.

Banffy je s tem zopet dokazal, kar je že ves svet vedel o njem, da je po umu in volji nezmožen za svojo službo. O cerkvenem pravu se možu niti ne sanja ne in zato tudi ne vé, kakšno mesto ima papež mej katoličani.

Uradno se Banffiju sedaj dokazuje, da je govoril neresnico glede ministerstva zunanjih stvari. Evo današnje brzjavke o ti zadevi.

„Dunaj, 3. maja. „Pol. Corr.“ objavlja sledeče naznanilo: Oblika in vsebina odgovora ogerskega ministerskega predsednika Banffija poslancu Ferenyi na njegovo interpelacijo glede zadnjega potovanja apostolskega nuncija Agliardija po Ogerskem je presenetila vse in tako tudi c. in kr. ministra zunanjih del. Splošno začudenje je provzročilo to, da so izjave barona Banffija v glavnih točkah stvarno neresnične in se ne strinjajo z mnenjem ministra zunanjih zadev; to velja o dokazih kakor tudi o sklepih ministerske izjave. Tukaj tudi ni znano, kako se more Banffy opravičevati, da se je tako točno izjavil, da je odobral minister zunanjih zadev po Banffiju slikan položaj ogerske vlade. O tej zadevi še ni bilo nič določenega, kakor tudi ne o morebitnem vprašanju, kaj in kako sodijo v Rimu o postopanju nuncija Agliardija. To vprašanje bi moralo biti odvisno od podatkov ministra notranjih del, katerih mu pa še manjka, ki bi zamogli dokazati, da se je res vtikal apostolski nuncij v notranje zadeve. Da pa se je tedaj Banffy v ogerskem parlamentu izjavil na lastno odgovornost, da je ta stvar že vrejena, se more le iz tega sklepati, da ne vé, kaj se godi v diplomatskih krogih. K temu je pa tudi veliko pripomoglo to, da se ni oziral Banffy na naše prijazne razmere do svetega stola. Ta njegov bojni klic v parlamentu ne bo ostal za stvar brez škodljivih nasledkov in odgovor Banffijev na interpelacijo bode provzročil še nadaljna pojasnila in posledice.“

Zanimiva je tudi ta-le brzjavka o posledicah Banffijevih spletek:

„Budimpešta 4. maja. Kakor poročajo ogerski listi, je odpotoval včeraj ministerski predsednik Banffy po kratkem posvetovanju z nekaterimi ministerskimi drugovi in člani liberalne stranke na Dunaj, katero potovanje je podvzel iz lastnega nagiba in ni bil poklican, in čegar namen je, posvetovati se z ministrom zunanjih del oziroma s cesarjem o položaju v političnih listih objavljenega oznanila. Odstop ogerskega ministerstva je skoro gotov, za kar pa Banffy ne da nikakega zadoščenja. Ravno tako kakor „Pester Lloyd“ trdijo tudi budimpeštanska poročila in „N. Fr. Presse“, da je izjavil Kalnoky, ko je bil znan odgovor Banffijev, da se takoj odpove. Drugostranska potrdila o tej zadevi še niso znana.“

Liberalna predrznost ogerskega min. predsednika se torej obsoja sama po sebi. A ker so njegove trditve načelne važnosti, zato tudi mi dve najznačilnejši resnici popravljamo:

1. Papež ni tuj vladar na Ogerskem. Katoličanom je v verskem obziru najvišja merodajna oblast. Če je kalvinec ne priznava, bi ga to ne smelo zavirati, da vsaj objektivne resnice ne bi tajil. Katoličani se klanjajo papežu kot svojemu cerkvenemu domačemu vladarju, kot očetu velike katoliške družine, naj si bodo na Ogerskem ali na Kitajskem. Država, ki priznava katoličanstvu enakopravnost mej verami, priznava s tem tudi vrhovno oblast papeževo nad katoličani; brez nje ni katoličanstva. Trditev, da je papež tuj vladar, bije tudi po liberalnih načelih pravičnosti v lice in je znamenje razburjene verske nestrpnosti.

2. Samo po sebi se razprši potemtakem očitanje, da se vtika zastopnik papežev v notranje ogerske zadeve. Če smatra država zadeve katoliške cerkve za svoje notranje zadeve, s tem se ne vzame papežu njegove oblasti. Take zadeve so v prvi vrsti cerkvene zadeve. In papežev zastopnik nima nobene drugega namena, nego po svojih močeh braniti te zadeve. S tem, da jih država proglasi za svoje „notranje“, kaže le svojo brezobzirnost in če se ustavlja sveti Stolicy posegati vmes, dela katoličanom krivico in bije „svobodi vesti“ v lice. Protislovij, v katere se je zapletel Banffy s svojo trditvijo, morda v svoji omejenosti niti ne vidi. Ali ni potrjenje škofov in višjih cerkvenih dostojanstvenikov, ali ni alijenacija cerkvenega premoženja tudi „notranja cerkvena zadeva“? Verski in nra vni nauki in cerkveno pravo često posegajo tudi v javno državno življenje; saj se to ravno na Ogerskem jasno kaže pri cerkveno-političnih predlogih in že samo ime „cerkveno-politični zakoni“ priča, da ima pri tem cerkev besedo. In Banffy naj bo prepričan, da bo katoliška cerkvena oblast branila katoliško vero, nra vnost in pravo, čeprav država prišteva vse to „svojim notranjim zadevam.“

O Banffiju bodi dovolj! Če se na taci h temeljih vzdržuje mažarska država, ne bo dolgo stala. Marijanskega kraljestva ministerski predsednik odganja papeža in njegovega nuncija iz kraljestva sv. Štefana uprav ob času, ko potuje varšavski nadškof milostljivi Popiel v Rim. Ravno danes dné 4. maja je dospel po dolgi vrsti let prvi poljski škof k grobovom sv. Apostolov poklonit se nasledniku sv. Petra. To zgodovinsko važno dejanje odtehta nesmiselne spletke ogerskega liberalstva. Car ni samo dovolil tega romanja, marveč je tudi pooblastil mil. Popiela, da v njegovem imenu dovrši pogajanja glede rednega zastopnika ruskega carstva pri Vatikanu in papeževega v Petrogradu. Dani se, hvala Bogu! Leona XIII. želje se uresničujejo. Diplomatična zveza mej Rusijo in Vatikanom bo pospeševala dogmatično. Katoliški cerkvi zori zmagoslavje dan, ki ga bodo mej vsemi nasprotniki najmanj mogli zatemniti mažarski liberalci. Spletke in laži za stalno ne morejo ustavljati dejanj.

Temelj socijalni preosnovi.

Zadnjih dvajset let se je izvršilo v naši državi mnogo, za socijalno življenje zelo važnih izprememb.

Po naši sodbi je najvažnejša ta, da se vedno več ljudij odteguje poljedelstvu in da poleg drugih stvari kmetijstvu primanjkuje že delavcev. Miške zapuščajo potaplajočo se ladijo, tako pravi pregovor. Resnico, ki jo izraža, nam kaže glede kmečkega stanu žalibog le preistinito dejstvo, da je zadnjih dvajset let 7 odstotkov poljedelskega prebivalstva — izbralo druge stanove. Kaj so si mogli izbrati ti ubegliki, ni težko ugenoti. Propadli so v zadnji stan, mej najtesneje ukovane sužnje kapitalističnemu samovladarstvu. L. 1870 smo šteli 69,2% ljudi kmečkega stanu mej drugimi stanovci; l. 1890. pa le še — 62,4%.

S svojega stališča ima potemtakem N. Fr. Pr. (27. apr. 1895, št. 11017) popolnoma prav ko piše: „Avstrija prehaja iz poljedelske v industrijsko državo“. — V najbolj naprednih državah: na Dolenjem Avstrijskem, na Češkem, v Sleziji, v Trstu, na Solnograjskem in Predarelskem se je že večina prebivalstva odvrnila od poljedelstva; na Gorenjem Avstrijskem in na Moravi je temu blizu. Ta orjaški preobrat se je doteknil vseh strokov družabnega življenja; preobrazil je krajevno razdelitev prebivalstva, razvil preseljevanje in potegnilljudi v mesta, zmanjšal je razstoj mej plačami po mestih in na deželi, razmešal še silneje narodnosti in s tem pripravil pot njihovi asimilaciji, konečno je izpremenil stanove mej seboj in omogočil socijalno gibanje slojev.“

Vsaka teh trditev pomenja novo zagojzdo v sklad družabnega reda, vsaka je poseben, važen oddelek socijalnega vprašanja. Veseli nas, da moremo iz najodločnejšega gospodarsko-liberalnega glasila navajati dokaz za svojo že večkrat izraženo misel, da je namreč pričetek socijalnemu redu iskati v neredu kmečkega stanu, da je torej tako imenovano kmečko ali agrarno vprašanje najvažnejše in nekako temeljno za izpoznavanje vsega socijalnega vprašanja. Iz tega je pa tudi razvidno, kako se mora razvozlati zmeden družabni voz.

Najpreje se mora rešiti vprašanje: „Kakšno razmerje vladaj mej človekom in zemljo?“ Človek uporablja s celo svojo osebnostjo: z umom, voljo in z fizičnimi zmoglostmi rodovitnost in bogastvo zemlje v zadovoljevanje svojih potreb, — zemlja mu pa z neizrečno radodarnostjo in čudovito ubogljivostjo ponuja svoje nepojmljive sile in mu neprenehoma skrivnostno snuje in rodi in proizvaja. Vse, kar živimo, s čimer se oblačimo, kjer stanujemo, skratka vse, kar rabi človek v svoje telesno življenje, dobiva iz zemlje. A ker je višji in imenitnejši od nje, vtiskuje stvarjem, ki mu jih daje zemlja, predno jo rabi pečat svoje osebnosti, ali kakor pravimo v navadnem življenju: človek dela. Torej moramo biti prej na jasnem glede človeka in zemlje.

Ravno pri tem se pa srečava materijalistični nazor o svetu z dualističnim. Ali biva od grude različni, osebni, vsemogočni prvi vzrok vseh stvari? Od odgovora na to vprašanje je odvisen odgovor na vprašanje: Kaj je človek in kaj je zemlja? Če je življenje samo „način bivanja beljakovine“ (Engels-Dührings Umwälzung der Wiss.) ali „intramolekularna gorkota celice“ (Pflüger, Archiv für die

ges. Physiologie Band X. 1875), potem gorje — človeku. Tudi „humaniteta“ ga ne reši. Saj je taka „humaniteta“ samo neko brezpomembno čustvo brez vsebine, ki bi imelo spajati mehanične tvore, katerim pravimo ljudje, ki pa nima nobenega stalnega temelja, nobene obveznosti in vsled tega tudi nobene pravice.

Z Bogom pade tudi vsa humaniteta; človek je potem samo kos razvite grude, od nje popolnoma odvisen, manjši, slabši, neznatnejši nego gruda sama. Torej ni nikakor njen gospodar, marveč njen suženj, njen tlačan, ki nima nobene moči, da bi se ji izvil, marveč mora v negotovosti udajati se njenemu slepemu trinoštvu. To je britko. In če se materijalistične misli presade s takozvanega znanstvenega polja v javno življenje, v vzgojo, v politiko, v družabno življenje, potem ni čuda, če je vse narobe.

Materijalizem ne reši vprašanja o človekovem razmerju do zemlje, marveč je odlaga za vedno nerešeno. Samo v krščanstvu dobivamo točen odgovor temu vprašanju in z njim vred razlago vsem družabnim zagonetkam. Človek je po svojem telesu iz zemlje in prikovan nanjo, po svojem duhu pa je neskončno nadkriljuje in presega; njegovo telo je zemeljsko, njegov um pa gospodari zemlji, toda ne samostojno, marveč v odvisnosti od Stvarnika nebes in zemlje, duha in grude. Razmerje mej zemljo in človekom pojasnuje in razlagarazmerje mej človekom in Bogom. Ta stavek je temelj krščanskemu nazoru o svetu, podlaga pravemu družboslovju. Razmerje mej Bogom in človekom nam pa razkriva še-le razodetje. To nas uči, da je Bog dal človeku nadnatoren namen, da pa je človek sam izgubil svojo sposobnost v njegovo dosego, da je namreč — grešil. To sposobnost nam je pa vrnil sam božji Sin s svojim odrešenjem. Vse, kar je spravila na dan človeška nčenost, ni vredno ničesar v primeri s temi temeljnimi resnicami. V njih se zrcali človekovo bistvo, njegovo dostojanstvo; v njih se umeva vse tajno gibanje človeškega življenja, vse skrivnostno snovanje njegovih mislij, čustev in želja. Človek po njih popolnoma izpoznava sebe, in s tem tudi svet zunaj sebe, izpoznava vir in bistvo svoje prave sreče in tudi nesreče.

„Convertere ad Dominum Deum tuum“, mu kliče v veri razsvitljeno izpoznanje, vredi svoje razmerje z Bogom, potem bodo vrejena tudi vsa druga razmerja in — nevpog-nenega duha, nepotrtega srca boš gledal tudi ob času najhujših nadlog k zvezdi — voditeljici svojega življenja — k svojemu Bogu.

Nasledki potresa.

Kaj bo z našimi dijaki?

Učenci raznih šol so šli na počitnice in po šolah, kjer je preje vladal strogi šolski red, stanuje zdaj veliko družin, ki drugod nimajo stanovanja. Šolska poslopja splošno niso hudo poškodovana, razven gimnazijskega poslopja, katerega nekateri deli se bodo morali podreti. Vkljub temu pa so razmere take, da ni misliti na bližnjo otvoritev šol, ker za dijake ne bo dobiti stanovanja. Po našem mnenju ni nikakor misliti, da bi se na ljubljanskih šolah še v letošnjem šolskem letu vršil redni šolski pouk. Veseli bomo, če se bo že v prihodnjem šolskem letu vršil redni pouk! In vendar si gotovo nihče ne upa prevzeti odgovornosti, da bi vsled potresa dijaki, višji in nižji, izgubili to šolsko leto, ker s tem bi bili njih stariši poleg škode ob potresu še v tem hudo zadeti. — Morda bi torej kazalo razredoma poklicati dijake posameznih šolskih zavodov k skušnji. Po našem mnenju bi bila to najbolj praktična pot iz te zadrege, vsaj so nekako podobno ravnali tudi leta 1848. Na vsak način pa bi bilo želeti, da šolska oblast kmalu kaj gotovega ukrene, ker se vzlasti mudi za abiturijente in ker bi vzlasti stariši že radi vedeli, kako se imajo zaradi svojih dijakov ravnati za v prihodnje.

Delo komisij.

Po sedanjem napredovanju soditi dovršile bodo tačas pomožne komisije svoj posel s pregledovanjem poškodovanih poslopij in cinitvijo škode, v teku tega meseca. S tem pa komisije še ne bodo odslovljene, marveč bode treba v poštev jemati tudi potrebo pregledovanja še onih poslopij, ki so bila začetkom potresa manj ali nevarno poškodovana, pa so jim močnejši sunki zadnjega časa poškodbe prouzročili t. j. znatno povečali. — Škoda se bode dala seveda le približno konstatovati in bodo tudi ta

posel po naročilu vlade in magistrata oskrbeli državni tehnik. — V torek, t. j. 7. dan maja kot na dan prihoda in obiska Nj. Veličanstva presvitlega cesarja bodo ogledi prenehali, ker se bodo državni inženirji udeležili spremstva cesarjevega po mestu. Cesarju se bodo pokazala po potresu najbolj prizadeta javna in privatna poslopja zunaj in znotraj po raznih ulicah in cestah stoječa, tako tudi cerkve in razna večja poslopja. — Zadnja dva dni pregledalo se je zopet nekaj večjih hiš v mestu, kakor: Nušakova vojašnica v Konjuških ulicah, katere hlevi so v slabšem stanu, ostalo pa v ugodnem za prebivanje, kakor hitro se odrejene poprave izvrše. — Deželni dvorec je v II. in I. nadstropju v slabem stanu in treba ga bode deloma podreti, deloma temeljito popraviti in zvezati. — Pregledovanje nižjih poslopij je večinoma ugodnejši, ker ni najti v njih tako kričečih udarcev te neizgode.

Pomožni odbor ljubljanski pričel je takoj v raznih odsekih živahno delovanje, katero se dan za dnevom razširja. Promet se razvija in dohajajo dopisi in darila od raznih strani, tudi že iz inozemskega. Odlične ljubljanske tvrdke prevzele so nalogo, svojim kupčijskim prijateljem priporočati in poslati „Poziv“ in store to s tako požrtvovalnostjo, da je odboru pošla že prvi dan nalašč v ta namen tiskana zaloga 2000 iztisov. Odbor je takoj preskrbel, da je gg. trgovcem nova zaloga na razpolago. Ni dvoma, da se bode renomiranim našim trgovcem posrečilo dobivati obilo doneskov. — „Poziv“ v drugi obliki namenjen je za razpošiljatev na vse kraje, občine, društva, uredništva itd. ter se je zato razpošiljatev napravil posebni načrt. — Oskrbovanje vsega knjigovodstva in denarja, ki se takoj v hranilnici nalaga, prevzela je vsled posebne prijaznosti bančna tvrdka L. C. Luckmann, kar prihrani odboru najtežavnejše delo. — Celo nekateri gg. bogoslovci knezoškofijskega semenišča blagovolili so se lotiti trudapolnega korespondenčnega opravljanja. — Odborov lokal je ob različnih urah zbirališče odbornikov. Dobrodelnemu namenu želeli je obilo vspeha in božjega blagoslova.

Dne 28. aprila vršila se je v Opatiji diletantna gledališka predstava v korist ljubljanskim ponesrečencem; čisti dohodek znaša 1003 gld., kateri je bil še istega dne pristojnemu odboru odposlan.

Avstroogersko uradniško društvo je za po potresu oškodovane društvenike v Ljubljani dovolilo podpore 1000 gld., kateri znesek se bode razdelil po tukajšnjem lokalnem odboru. Glede poškodb in pa števila rodbinskih članov od magistrata ali župnišča potrjene prošnje za to podporo dopošljejo naj se skrajno do 15. maja 1895 omenjenemu lokalnemu odboru.

Darila vsled potresa.

Nadalje so darovali: Zdravniška komisija v Opatiji, 100 gld.; g. Adolf Mošinski, župan v Zagrebu, 10 gld.; gospod Avgust Pokorn v Voloski, nabranih 45 gld. 27 kr.; neimenovan v Opatiji, 10 gld.; g. Fran Keiler, juvelir na Dunaju (po tukajšnjemu juvelirju gosp. Simonettiju) 10 gld.; c. kr. priv. tkalnica in predilnica v Ljubljani, 300 gld.; administracija časopisa „Illustriertes Wiener Tagblatt“, 20 gld.; nižjeavstrijska eskomptna banka na Dunaju, 300 gld.; gosp. F. Kullmann v Trstu, nabranih 21 gld.; g. Edvard Prister v Zagrebu (po hrvatski vjeresijski banki) 50 gld.; gosp. Reinisch na Dunaju, 10 gld.; hranilnica v Lincu, 1000 gld.; g. Valentin Pipan v Mirnem, 5 gld.; g. dr. Fran Brzobohaty v Lipniku, 5 gld.; g. F. Tarlati v Ebnu, 10 gld.; gospa Amalija Rossignon v Radavcu, 10 gld.; baronesa Böck-Gneisau v Pragi, 50 gld.; gospa Karolina Seeling v Pragi, 20 gld.; posp. dr. Andrej Vojska v Rudolfovem, 15 gld.; županstvo v Medani, 100 gld.; županstvo v Korminu, 60 gld.; županstvo v Radečah, 80 gld.; mestna blagajna v Gorici, nabranih 200 gld.; češko-slovenski spolek v Pragi, 200 gld.; uredništvo „Obzora“ v Zagrebu, nabranih 125 gld.; uredništvo časopisa „Tagespost“ v Gradcu, 15 gld.; uredništvo „Narodnih listov“ v Pragi, 165 gld. 90 kr.; g. I. pl. Langenheim v Braunschweigu, 20 mark; neimenovan v Trbovljah, 10 gld.; gosp. Vekoslav Legat v Celoveu, nabranih 150 gld.; g. I. Block v Opatiji, 100 gld.; g. I. Bašta v Olomucu 50 gld.; kartel avstrijskih producentov železa 5000 gld.; neimenovan v Kremsu, 5 gld.; mestno županstvo Wels 100 gld.; avstroogerska banka na

Dunaju, 3000 gld.; gosp. F. R. Kolmar v Zagrebu, 25 gld.; g. I. Ziemann v Brežicah 7 gld. 25 kr.; g. dr. Volovic v Zagrebu, nabranih 88 gld.; g. Ivan Hribar v Ljubljani: za hranilnico v Brežicah ter za gg. Ant. Gregoriča in Alojzija Sorča, skupaj 98 gld. 66 kr.; č. g. dr. Ant. Jeglič, kanonik v Sarajevu, 50 gld.; mestni magistrat v Varaždinu, 200 gld.; veleč. škofijski ordinarijat v Trstu, 500 gld.; županstvo v Ajdovščini, 50 gld.; uredništvo časopisa „N. Wien. Tagbl.“, nabrane 104 gld. 85 kr. admin. časop. „Nar. Nov.“ v Zagrebu, vnovič 122 gld. 80 kr.; gospod Fran Kalin v Kapuvaru 10 gld.; posojilnica v Kopru 50 gld.; mestni magistrat v Celoveu 500 gld.; mestna blagajna v Gorici vnovič 200 gld.; g. Lebherz v Gorici 76 gld.; gospod I. Luteršek v Zloczewu 11 gld. — Tukajšnji trgovec s steklenino g. Fran Kollmann nabral je pri trgovskih svojih prijateljih do danes znesek 1280 gld.; darovali sledeči tovarnarji in sicer: R. Ditmar na Dunaju 300 gld., delniška družba za steklarsko industrijo, preje Friderik Siemens v Neusattl-Elbogen 200 gld., J. D. Stark na Dunaju 100 gld., S. Reich & Comp. 100 gld., C. Stölzle's Söhne na Dunaju 100 gld., J. Schreiber & Neffen na Dunaju 50 gld., trgovski prijatelj v Solnogradu 50 gld., g. Jos. Inwald v Pragi 15 gld., Dressel, Kister & Comp. v Pasavi 30 gld., bratje Martin v Lubau 20 gld., J. Stegmanovi sinovi v Budejovicah 50 gld., g. Andreja Zieglerja sin na Dunaju 25 gld., g. Andreja Zieglerja sin v Stankau 25 gld., g. Emil Neher v Seebach 50 gld., bratje Bartelmus v Brnu 10 gld., Ignacij Bandl na Dunaju 20 gld., Balduina Hellerja sinovi v Toplicah 20 gld., Jos. Kutzer v Pragi — Smihovu 10 gld., bratje Bing v Norimbergu 10 gld., S. Czeiger na Dunaju 15 gld., J. Reinemann v Monakovem 5 gld., J. Fleischner v Mutterdoru 10 gld., Maks Tintner na Dunaju 20 gld., trgovski prijatelj F. S. W. na Dunaju 25 gld., človekoljub Gustav Gerber na Dunaju 10 gld. in Leopold Walter na Dunaju 10 gld., Mestni magistrat izreka v imenu bednih prebivalcev zahvalo gospodu Kollmannu za njegovo trudoljubivo nabiranje in isto tako tudi gospodom darovateljem.

Iz Črnuč, 3. maja. Naj podam k prvemu poročilu, zapisanem v trenutkih prvega strahu, sedaj po izrečenem tehničnem poročilu nekaj podrobnosti glede škode potresa v naši župniji. Škoda pri gospodarskih poslopih cele župnije je cenjena po cenilni komisiji županstva približno na 22.000 gld.; po e. kr. tehničnem uradu je šolsko poslopje nerablivo; škoda je cenjena na 1100 gld., farne cerkve pa na 2500 goldinarjev in glasi se tehnično poročilo približno tako: Župnišče s svojim močnim zidovjem se je držalo še dobro; le odstopile so glavne stene od notranjega zidovja, katere se bodo pa lahko in varno zopet sklenile z železnimi vezmi; podreti bo treba nekaj obokov in urediti drugo potrebno za pripravno stanovanje; upam, da se vsaj o sv. Jakobu preselim v svoje prejšnje stanovanje; sedaj pa bivam pri sosedu Andreju Šmonu v pritlični sobici, katero stami gospodar in gospodinja prostovoljno ponudila; prelepa jima hvala! Ali župnijska cerkev, naša toliko krasna in s tolikimi žrtvami l. 1880 postavljena cerkev, o! ta je trpela neusmiljeno! Tehnično poročilo pravi, da bi pri eventualni popravi ostati utegnili le malo zidovja; zvonik in oboki se morajo podreti in zato v svojem poročilu priporoča: naj se sezida nova cerkev s preračunjenimi stroški 25.000 gld. Moj Bog, 25.000 gld.! in — cerkvenega premoženja imamo 723 gld. — Solzi mi srce in tužno gledam v daljnji novi hram božji v žalostnih mislih: Bog vé, se bode li kedaj vzdignila nekdanja Črnuška cerkev, in: ali se bode še kedaj mogla pokazati v svoji prejšnji lepoti! V istini: prekrasen hram božji smo imeli! Naše veselje! Naša žrtev! Naš ponos! To vedo potrditi oni, ki so jo obiskovali, osobito sosedje Ljubljancani, ki so jo o velikih praznikih občudovali v njeni lepoti! In kaj sedaj? Kratko rečeno: Mi s a m i nikakor ne postavimo nove cerkve! Premalo nas je, premožni nismo in cerkvenega premoženja ni; Črnučani so l. 1880 svoje moči napeli do največje moči, in sedaj — ne morejo več. Toda — v nesreči imamo upanje da nas država ne pozabi in nam pomore, da si sezidamo vnovič priljubljen nam božji hram; s polnim zaupanjem se oziramo na dobrotljiva srca, ki naj bi se pri svojih bogatih darovih spominjali tudi ljubljanske okolice in nam pomagali, da stopimo prej ko prej v novi ali pa popravljeni božji hram. Še to: sreča v nesreči! Pri Snojevih je padel ves hlevni obok na živino; iz po-

drti je spravijo živino in: bila je vsa nepoškodovana; in tako je bilo v več slučajih; Božja moč ljubezni!

Prošnja ljubljanskih gospej.

Odbor ljubljanskih gospej, ki se hvalevredno neumorno trudijo lajšati revo po potresu prizadetih poškodovancev, opczarja, da razven družega reveži, ki bivajo na prostem, potrebujejo vzlasti obleke. Zaradi tega prosi odbor gospej vsakega, ki ima kaj obleke odveč, da jo blagovoli darovati v ta namen. Ako kedo kaj odloži v to svrhu, pošlje naj na naslov: Kališova trafik, Prešernov trg št. 3 v Ljubljani. — Iskreno želimo, da bi se tej prošnji blagih ljubljanskih gospej odzvalo prav mnogo dobrotnikov.

Z Viča pri Ljubljani se nam poroča: Kakor znano je tudi na Viču potres napravil silno veliko škodo. Porušenihi je mnogo hiš tako, da je ljudem nemogoče v njih prebivati. Zaradi tega tudi tukaj mnogo ljudij prebiva od zunaj na prostem. Ker so pa to večinoma delavci in obrtniki brez dela, zato vlada mej njimi velika revščina. Prosimo torej, da bi okr. glavarstvo ljubljansko poskrbelo, da se tudi tem revežem kaj pomaga. Zupanstvo bo rado pri tem vlado podpiralo. Opozorili bi gosposko tudi na to, da naj okr. zdravniki za ljubljansko okolico skrbijo zato, da bode pri teh ležiščih na prostem v zdravstvenem oziru vse tako vrejeno, da se ne bo bati za nastanek kake bolezni.

Domžale 3. maja. Tudi pri nas smo čutili 14. m. m. strašni potres — čuli smo še — ko nas je povzdignilo kar od tal. Stoli so poskakovali, stene se zibale, strahoviti grom in bobnenje se je čulo, tako da smo kar ostrmeli ter bledega lica čakali: kaj bode z nami. Najprvo smo poskočili, ter hiteli na prosto; ležali so že vsi dimniki na tleh, kajti k sreči bila so vrata zaklenjena, da smo se zamudili še nekaj trenutkov med tem, ko smo čuli zunaj strahovit ropot, ter smo si mogoče rešili še svoje življenje. Imeli smo tudi bolnika v hiši, kateri je slab in onemogel takrat s strahom vpil „rešite se“, ter sam brez vsake pomoči hitel po stopnicah na prosto; spomin nazaj nam pretresa srca. Ljudje hodili so v trumah po cesti ter klečali in molili, kajti treslo se je neprenehoma, strah in groza sta bila vedno večja. — Cerkev Goričica, Bogu bodi zahvaljeno, je nepoškodovana, ter so hodile dolge procesije iz sosednih far, kakor Dob, Mengiš, Ihan, Sv. Jakob, Cernuš in drugih krajev k Mariji pomoči in milosti iskat. — V Domžalah bil je v primeri z Ljubljano še hujši potres, hiše so strašansko zrušene, in je ni ene, katera ne bi bila manj ali več poškodovana, dimnikov padlo je nad 150 in bēda je velika. Škode je samo v Domžalah okoli 100.000 gld. Ljudje morajo popravljati hiše s praznimi rokami ker je skoraj sleheru zadolžen in nima z ničemer popravljati svoja poslopja. — Sliši in bere se, koliko pomagajo ljudje Ljubljani — ter jim s srečo privoščimo, ter prosimo da bi se dobra sreča tudi nas na deželi, osobito Domžal, katera so toliko trpela, spominjala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. maja.

Petrolej in Rotšild. Cena petroleju je v zadnjem času poskočila za več kakor dvojno prejšno ceno, vzlasti na Nemškem. Tej tako zvišani ceni vzrok je kartel, katerega so sklenili petrolejski „kralji“ in pri katerem delujeta posebno Rusija in Amerika. Lastnik ruskega petroleja je pa oče Rotšild, in vsi krščanski narodi vedo, da ta požrešni denarni volk ni zadovoljen z malem. To židovsko postopanje vznemirja posebno belgijske kroge in ni izključljivo mnenje, da bo ta udarec provzročil odločilni boj proti kapitalističnemu izsesavanju.

V Italiji se obrača ves političen svet na prihodnje zborniške volitve. Pričakuje se, da bodo razpisane 4. maja. Predsednik Crispi meni kandidovati v četrtem rimskem volilnem krogu in namerava vsled tega, kakor se poroča, 12. maja prirediti političen obed, pri katerem bo razvijal v govoru svojo splošno vladna načela in zagovarjal svoje dosedanje protustavno postopanje. Minister Sonnino bode mu pomagal in posebno pobijal ugovore opozicije, ki so dospeli do vrhunca po govoru Colomba v Milanu. Kakor je znano, ni bilo njegovo ministersko delovanje v kabinetu Rudinija prav nič pohvalno, kar bo gotovo porabil baron Sonnino v svojem govoru.

Grški metropolit in katoliška cerkev. Na otoku Sijo je bila v ponedeljek po Veliki noči

običajna procesija nezjedinjenih Grkov v spomin vstalemu Izveličarju. Ko je izvedel tamošnji katoliški škof mil. Dionizij Nicolosi, da pojde procesija mimo katoliške stolnice, je zaukazal, naj se z vsemi zvonovi zvoni. Grški metropolit, ki je v spremstvu svojega duhovstva vodil spreved, je bil ganjen vsled tega in se je ustavil pred velikimi vratmi katoliške cerkve in sredi brezbrojne pobožne množice je izmolil molitvico na zjedinjenje obeh cerkv, spominjajoč se vzvišenega glavarja katoliške cerkve Leona XIII. in domačega škofa. Ta javni pojav prijaznosti obeh cerkv je ljudstvo obeh obredov nahušeno vsprejelo. Bil je tembolj veličasten, čim manj je bil pričakovan.

Angleško in Japan. Glede vzhodno azijskega vprašanja se poroča iz Hamburga: Anglija se nagiblje na stran Japoncev, ker bi jej sicer ovirali zelo važne trgovinske zveze. Razumljivo je toraj, da si prizadeva Anglija podpirati Japonce proti drugim velevladstvom, ker ona dobro ve, da dobi Japan s pridobitvijo posestev na suhem za Rusijo novega tekmeča. To bi bilo pa Angležem velike koristi, ker bi se zboljšala varnost njihovih indijskih posestev, kar je pa zanje večje važnosti, kakor pa sedanje trgovinske razmere.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Konec.)

X. Zbornični svetnik Jos. Rebek poroča imenom odseka v prošnji občine v Železnikih za ustanovitev s pošto zvezane telegrafske postaje v Železnikih in priporoča z ozirom na trgovske, obrtniške in prometne razmere, osobito trga Železniki, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju 948 prebivalcev, nastopni odsek predlog: Zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. pošto in telegrafsko ravnateljstvo v Trstu izreče za ustanovitev s pošto zvezane telegrafske postaje v trgu Železniki. — Predlog se sprejme.

XI. Zbornični tajnik poroča, da je vis. c. kr. trgovsko ministerstvo naznanilo, da se je predsedstvo novoustanovljene borze za pridelke v Pragi obrnilo na c. kr. prvomersko komisijo s prošnjo da naj se pripusti k preskusu in štempljanju nova poskusna mera za žito. Po izvajanjih borze za pridelke ne mudi vsled skušenj trgovcev po določenih §§ 46 do 49 z ministersko naredbo z dne 19. decembra 1872, drž. zak. št. 171, objavljenega meroizkusnega reda v poskušanje dobrote katkega žita uvedena poskusna mera za žito (poskusni hektoliter) zadostnega poročstva za natančno dobitve dobrotne uteže, da bi uporaba aparata v povoljno podlago za sodnijske razsodbe bila, mej tem ko se z ukazom ces. nemške prvomerske komisije z dne 14. maja 1891. leta v Nemčiji k preskusu pripuščena poskusna mera za žito z zadovoljstvom uporablja na berlinski borzi za pridelke in tudi na Hamburški žitni borzi. Za komisijo je važno, če se je in eventualno v koliko se je opazila v interesovanih krogih nedostatnost poskusne mere za žito (poskusni hektoliter), pripuščene po določenih §§ 46—49 mereizkusnega reda, oziroma če je v širših krogih res priznana potreba za uvedbo zboljšane poskusne mere za žito.

Zbornica se je z naznanilom ministerskega ukaza obrnila na vdeležence in je dobila dva odgovora, katerih oba se izrekata za uvedbo zboljšane poskusne mere za žito, ker se pri sedaj obstoječi meri dogode lahko nepravilnosti, če se z vevnico zadene ob posodno mero, ali če se žito premočno vsiplje i. dr.

Toda mej tem, ko jedno poročilo govori za uvedbo polhektoliterske poskusne mere, je drugo odločno za hektolitersko mero, le priporoča nov način polnitve mere z žitom z polnilnimi aparati vrhu hektolitra napravljenimi. Z druge strani zbornici ni došlo nobeno naznanilo, iz katerega bi bilo posneti, da bi bila v širših krogih priznana potreba za uvedbo zboljšane poskusne mere za žito. Ker je vender odsek iz obeh poročil posnel, da sedanja poskusna mera ne odgovarja vsem zahtevam; tako misli, da bi bilo zboljšanje mere priporočati. Iz tega razloga priporoča nastopni predlog:

Zbornica naj v smislu tega poročila svoje mnenje predloži vis. c. kr. trgovskemu ministerstvu. Predlog se vsprejme.

Tedenski koledar.

Nedelja, 5. maja: 3. povelikonočna, evang. Jezus napove svoj odhod, Jan. 16. Varstvo sv. Jožefa. Ponedeljek, 6. maja: Janez Ev. pred lat. vrati; Torek, 7. maja: Stanislav šk.; Sreda,

8. maja: Prikaz Mihaela našan. Četrtek, 9. maja: Gregor Naz. šk.; Petek, 10. maja: Antonin šk.; Sobota, 11. maja: Mamert šk. Žiga k. Lunin spremin: Sip 9, ob 12. uri 57 minut v noči. Solnce izide: 5. ob 4. uri 46 minut; zaide ob 7. uri 9 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. maja.

(„Cesar pride v Ljubljano.“) Ta vesela novica se je včeraj in danes kakor blisk raznesla po mestu in deželi. Ni moči popisati čutil, ki navdajajo v teh trenutkih srca naša, ko nam presvetli vladar hoče zopet pokazati tako lepo znamenje svoje očetovske skrbi in ljubezni za našo deželo in posebno za one, ki so vsled potresa poškodovani. Obisk cesarjev bo gotovo povod, da Ljubljana in dežela dobi krepke spodbude za novo delo, da se na razvalinah oživi novo delovanje in lepše življenje. — Cesar pride v torek ob 3. uri popoldne.

(Vojaške vesti.) Namorski nadkomisar gospod Iv. Milic je umirovljen z naslovom namorniški gener.-komisar. — Imenovan je rezerv. kadet. poročniškim namestnikom Iv. Menner 17. polka. — Premeščen je polkovni zdravnik g. dr. Fr. Huber od 17. peh. polka k kornemu topničarskemu polku št. 3; dalje g. dr. Iv. Mlinar od polka št. 97 k polku št. 87 in nadzdravnik g. dr. Emil Kalamuniceki od korn. topn. polka št. 3 k 17. polku, računski stotnik g. Ivan Zalud od polka št. 65 v vojaško bolnišnico v Ljubljano; vojni podintendant g. Ferdinand vitez pl. Renzenberg (Ljubljančan) od vojnega ministerstva k intendanci 3. kora.

(Iz Serajeva,) 2. maja. Po opravih tu boraveč ogledal sem si zopet prestolnico ponosne Bosne. Lepo napreduje ta grad. Včeraj se je počelo voziti z električnimi vozovi. 15. t. m. bode se začelo z električno razsvetljavo. Dosti lepih zgradb in otvorenih novega „Grand Hotela“ daje nekdanjemu turškemu mestu evropsko lice. Včeraj se je pripeljal sem Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Ladislav, poročnik v c. in kr. vojski. Danes ob 8. uri ga je pričakoval prevzvišeni biskup s svečenstvom v katedralni cerkvi, kjer je nadvojvoda prisostvoval sveti maši, katero je bral prevzvišeni biskup. Pele so častne sestre. — Vreme je bilo tukaj zelo deževno. Še le 1. maj je pokazal prijetneje lice. A danes zopet pada. Bosna in Sava ste zelo narasli. Na meji pri Samcu je bilo vse pod vodo in tudi sedaj le počasi zgineva. Narod trpi vsled poplavi dosti. Vlada podpira ljudstvo in je poslala parobrod „Bosno“ v Samac. — Letina, posebno sadje, lepo obeta.

(Darovi.) Vredništvu „Slovenca“ so poslali: Po g. M. Seigerschmiedu, veroučitelju v Zagrebu, sebrali duhovni v samostanu usmiljenih sester v Zagrebu za po potresu poškodovane cerkve 6 gld. — Šolarji in šolarice v Vojniku po svojem g. katehetu 4 gld. 23 kr. s sledečim naznanilom: Pošiljamo svojim neznanim in ljubim bratem in sestricam ponesrečenim otrokom v Ljubljani. Bili smo zelo žalostni, koliki ste sedaj sirotki. Radi bi vam pomagali in popravili vso vašo nesrečo. Ker pa ne moremo, ko smo še mali in nimamo s čim, dajemo vam samo ta mali darček. Stariši so nam dali, da bi si kupili opoludne kruhka, a mi smo pritrkali svojim ustom in poslali vam, ker se nam smilite in vas ljubimo. Pa tudi molimo za vas, da bi vas ljubi Bog varoval dalnje nesreče in vam obudil bogatejših dobrotnikov. Vi pa molite za nas, da se bomo kedaj v nebesih videli in seznanili. — Šolski otroci vojniški.

(Trst in Draždani.) Pod naslovom „zgovorno dejanje“ prinaša tržaški „Il Popolo“ z dne 2. maja te-le vrstice: Corr. B. je prinesel predvčerajšnjem to-le brzojako: „Draždani 30. aprila. Prvi župan razglasa po listih oklic, podpisan od mnogih odličnih meščanov, ki vabi k podpori za ljubljansko prebivalstvo.“ Tu vprašujemo: Katero mesto je bolj oddaljeno od Ljubljane, Draždani ali Trst? Ali ni Ljubljana celo mesto ravno tiste avstrijske države, kakor Trst? V Draždanih tedaj pričinja prvi meščan podpisavanje darov za ponesrečene Ljubljančane, v Trstu pa dozdej še ni nič tacega. To je dejstvo, ki se razlaga samo po sebi.

(„Piccolo“ in Ljubljana.) „Adria“ objavila je dopis, kateri označuje postopanje „Piccolovega“ vredništva nasproti nesrečni Ljubljani. Ne moremo si kaj, da bi tega dopisa ne priobčili tudi našim čitateljem v točnem prevodu. Ta dopis slōve: „Dva ali tri dni po katastrofi, ki je zadela Ljubljano, odpo-

slala sta dva pomorska kapitana po javnem postrešku št. 59 nove zadrage 5 gld. vrednosti „Piccola“ kot prispevek za one, ki so trpeli škodo vsled potresa na Kranjskem. Ne dvomeča, da je bila dotična svota že ali da bode odposlana na svoje mesto, želiva znati, zakaj to vredništvo, katero vendar objavlja celó desetice, podarjene „Legi Nazionale“, do sedaj niti ni omenilo darila, katero sva priposlala. Darovatelja trdita odločno, da sva zaman prebiral vrste tega lista, ne da bi bila našla dotično izjavo. Tako „Adria“. Iz tega dopisa vidimo, da je človekoljubje gospóde pri „Piccolu“ zares — nepresežno. „Edinost“.

(Lažnjivost proticerkvenih časopisov.) Laški brezverski list „Tribuna“ je nedavno popisavala grozne ostudnosti znanega Oskarja Wilde-ja, ki je sedaj v preiskavnem zaporu zavoljo svojih nenaravnih pregreh. Temu je pristavljala, da je Wilde „goreč katoličan“! „Osservatore Romano“ je takoj povprašal v Londonu in odgovorilo se mu je, da je novica o gorečem katoličanstvu imenovanega pustolovca vzbudila povsod grozovit smeh. Ložje je reči o Martinu Lutru, da je bil do svoje smrti goreč katoličan, nego o Wildeju, ki je iz znane zagrizene protestantske rodbine. — Orožje laži, ki je je rabil laški list v tem slučaju, je sploh jako navadno pri liberalcih.

(Za poškodovane po potresu): Viktor Steska, kapelan v Kočevju 5 gld., Alojzij Vršič, župnik v Verbovskem na Hrvaškem 15 gld., Hans Kubin, načelnik kršč. patrijotičnega društva v Avsig-u na Češkem 7 gld. 10 kr. Mestni odbor v Litomericah 100 gld.

(Nakup pšenične moke za peko.) C. in kr. vojaški erar kupi 474 meterskih stotov pšenične moke za peko, katero je oddati v vojaškem preskrbovalnem magacinu v Trstu v naslednjih rokih, in sicer 200 meterskih stotov konci maja 1895 in ostalih 274 meterskih stotov konci junija 1895. Pismene ponudbe je vložiti do 10. maja t. l. pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu. Vse podrobnosti gledé nakupa se poizvedó tudi v vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani.

(Potres in — kranjska hranilnica.) Signum temporis je promet v denarnem oziru v teh hudih dnevih. Tako se je na pr. vložilo v kranjsko hranilnico aprila meseca 509.516 gld., a v petih dnevih vzdignilo: 973.568 gld. 96 kr., večinoma od kapitalistov, dasi je znano, da denar po naših hranilnicah ni v nobeni nevarnosti vsled potresov.

(Atentat na sodnika.) Iz Krakova se 3. t. m. poroča: Mesarski pomočnik Aleksander Seidel je prišel danes v sodnijo ter prosil sodnika Dombrovicski-ga, naj mu odpusti kazen na sedemdnadni zapor, ktero je zaslužil zaradi nekega prestopka. Ko mu pa sodnik reče, da tega storiti ne sme, potegne Seidel iz žepa samokres ter trikrat ustrelil na sodnika in njegove prisotnike. Prvi strel je sodnika težko ranil, druga dva sta pa zgrešila namerjeno smer. Zločinec, ki je slabega značaja in je bil že radi krive prisege kaznovan, so spravili v zapor.

(Semnji po Slovenskem od 6.—11. maja.) Na Kranjskem, 6. v Ljubljani, Dolih na Vrhu, St. Gothardu; 7. v Smarjici; 8. v Zaverših; 9. maja na Toplicah; 11. maja v Senožečah; Na Slov. Štajerskem, 6. maja v Brežicah, pri sv. Barbari; 7. maja v Spod. Kostivnici; 8. maja na Polji. Na Koroškem: 6. maja v Črni pri Pliberku.

Telegrami.

Dunaj, 4. maja. Mauthner poroča v državnem zboru o nujnem predlogu Švegelnovem ter predlaga: Vlada se pozivlje, da predloži načrt postave, po kateri se dovoli za nove zidave in prezidave v Ljubljani in okolici 25letna prostost davka, za druge zgradbe pa popust hišnega, najemnega in razrednega davka, kakor tudi oproščenje davkov za 5 let. Plener izjavi: Soglasni sklepi budgetnega odseka v tej zadevi so najboljši dokaz, da vse stranke jednako prešinja prepričanje, da z ozirom na izredno nesrečo treba zbornici dovoliti tudi izrednih sredstev za pomoč. Vlada danes še ne more zbornici predložiti gotovih predlogov za pomoč, ker še nima konečnega poročila deželnega predsedstva in odločilnih faktorjev o obsegu škode pri rokah. Vlada bode pa v kar moč najkrajšem

času pričela s pomožno akcijo. Že danes pa je mogoče sklepati o predlogu Švegelnovem in dovoliti izredno pomoč, namreč oprostitev davkov za zidanje in prezidavanje hiš v Ljubljani in okolici. Predlog sicer presega daleč meje navadne oprostitve davkov, vendar mu vlada pritrdi, ker je tudi nezgoda izredne vrste. Minister bo že v prihodnjih dneh na podlagi današnjih sklepov predložil zbornici načrte dotičnih zakonov. (Živahna pohvala.) — Predlog Švegelnov je bil nato soglasno vsprejet.

Dunaj, 4. maja. Cesarica je podarila za vsled potresa ponesrečene v Ljubljani in okolici 5000 gld., nadvojvodinja Elizabeta 500 gld.

Dunaj, 4. maja. „Fremdenblatt“ potrjuje, da je Kalnoky takoj, ko je zvedel za odgovor Banffy-jev na interpelacijo, izročil cesarju svojo ostavko. Isti list poroča, da bo cesar Banffy-ja še-le jutri vsprejel v avdijenciji. K cesarju so bili danes poklicani baron Josika, Kalnoky in Kallay.

Dunaj, 4. maja. Pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico so došla danes sledeča darila: Karol Ferdinand vitez pl. Mauthner, Markhof, Vogel in Noot po 1000 gld.; Ivan Liebig in drugovi 500 gld., zbirka pri najvišjem sodišču 450 gld. Skupna svota do sedaj došlih daril 85.000 gld. — Pomožno delovanje časopisov v inozemstvu se je pričelo.

Dunaj, 4. maja. V budgetnem odseku je bil na vrsti proračun za poljedelsko ministerstvo. Dr. Gregorčič se je pritoževal, zakaj se poljedelski učitelj v Celovcu rabi za druga dela in zakaj ga nadomestuje učitelj, ki je nezmožen slov. jezika. Vprašal je tudi, kaj se je zgodilo gledé uravnave notranjskih vod. Posl. Rainer odgovarja dr. Gregorčiču, da izvrstnega poljedelskega učitelja res včasih namestuje drug nezmožen slovenskega jezika, da pa koroški Slovenci z malo izjemami toliko nemško znajo, da umevajo govore v nemškem jeziku. Poslanec Klun je omenjal potrebne del za omejitev hudournikov v vipavski dolini; nadalje se je pritoževal glede lovskega zakona, da se preveč ozira na divjačino, premalo pa na varstvo poljedelstva. Glede slovenskega popotnega učitelja na Koroškem rekel je Klun, da so zadovoljni Slovenci, ker imajo izvrstnega popotnega učitelja, da pa žele, da ima kakor za Nemce nemška, tako za Slovence slovenska predavanja, ker ni res, kar je trdil posl. Rainer, da bi slovenski kmetovalci umevali nemške govore.

Budimpešta, 3. maja. Zbornica je sprejela načrt zakona glede državne podpore za napravo budimpeštanske železnice. — V teku debate se je izjavil trgovinski minister, da pogajanja gleda podržavljenja južne železnice niso pretrgana ter bodo v kratkem času končana.

Budimpešta, 3. maja. Združen odsek gospodske zbornice je sklenil predlagati oba načrta zakonov gledé prostih verskih vaj in vsprejetja židovske vere.

Niš, 3. maja. Zakonu gledé posojila dela skupščina velike ovire. Finančni minister Petrovič se je odpovedal.

Rim, 3. maja. Več listov trdi, da se bo vršila glavna volitev dne 26. t. m. Dopolnilne volitve so določene na 30. t. m. ali 2. junija. Dotični dekret in poročilo kraljevo bodeta se v kratkem priobčila.

Carigrad, 2. maja. V armenskem delu mesta je nastal popoludne požar, ki je pokončal 150 lesenih hiš. 500 ljudij je brez strehe.

London 3. maja. Iz vplivnih krogov iz Odesse se poroča, da namerava Rusija v slučaju, ako bi odklonila japonska vlada njene zahteve, storiti vse potrebno, da varuje svoje koristi.

London, 3. maja. „Standard“-u se poroča iz Rima: Papež je izročil kardinalom in redovniškim generalom obširno pismo, kot politično oporoko. Glede na sedanji položaj sv. stola prosi papež kardinale, da kolikor mogoče pospeše prihodnjo volitev papeža naslednika, da zunanjemu kovarstvu

ali oviranju vnanjih držav ne bode mogoče mešati se med prosto volitev ali pa novoizvoljenemu papežu pripravljati težave. Glavni namen tega poslednjega pisma pa je, zagotoviti si takega naslednika, ki bo nadaljeval politiko sedanjega papeža.

London, 3. maja. Iz Petrograda se poroča, da zahteva ruski poslanik v Tokiju od Rusije odgovor o njenem mnenju gledé mirovnih pogodb. Odgovor se pričakuje v malo dneh.

Umrli so:

2. maja. Alojzij Ruda, vpokojeni oficijal deželne plačilnice, 80 let, Karlovska cesta 6, ostarelost. — Oton Vallentschagg, odvetniškega kandidata sin, 10 mesecev, Rožne ulice št. 25, difterija.

3. maja. Stanko Klopčaver, sprevednikov sin, 7 dni, Realieva cesta 27, božjast.

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . .	7 30	Špeh povojen, kgr. .	64
Rež, „	6 40	Surovo maslo, „ .	80
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno . . .	2
Oves, „	6 40	Mleko, liter . . .	10
Ajda, „	6 80	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, „	7 50	Telečje „ . . .	62
Koruza, „	7 80	Svinjsko „ . . .	66
Krompir, „	2 90	Koštrunovo „ . .	40
Leča, hktl.	12 —	Piščanec	50
Grah, „	11 —	Golob	18
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr. . .	1 96
Maslo, kgr. . . .	84 —	Slama, 100 „ . .	1 60
Mast, „	68 —	Drva trda, 4 kub.m.	8 —
Špeh svež, „ . . .	56 —	„ mehka, 4 „ „	6 —

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	741.6	10.6	sl. sever	dež	36.0
3. u. pop.	741.7	9.2	sl. vzh.	„	dež
9. u. zveč.	741.7	7.8			
Srednja temperatura 9.2 za 2-3° nad normalom.					

Vsebina 9. zvezka 1895:

1. Fra Grgo Martić. Sestavlil J. D. (Konec.)
2. Nova dolenska. Zložil Anton Hribar. 3. Jarem pregrehe. (Povest.) Spisal P. Bohinjec. (Konec.)
4. Dve svatbi. (Povest.) Spisal Dobravec. (Dalje.)
5. Biserji. Zložil Anton Hribar. 6. Rim, središče lepih umetnostij. Spisal dr. Anton Medved. (Dalje.)
7. Slovenski koledarji in koledarniki. (V 100letni spomin prve Vodnikove in 50letni spomin prve Bleiweisove „Nove Pratike“.) Sp. J. Benkovič. (Dalje.)
8. Ljubljanski potres. Spisal dr. Fr. L. 9. Književnost: Slovenska.
10. Razne stvari. Na platnicah: Dobrim srcem in dobrim rokam. — Slike: 1. Mati Božja. 2. Mamice ni. Naslikal prof. Chierici. 3. Madonna della sedia. Naslikal Rafael. 4. Atenska šola. Naslikal Rafael.
5. Most čez Savo pri Radečah. (Od strani.)
6. Most čez Savo pri Radečah. (Od spredaj.)
7. Tokio, japonsko glavno mesto. 8. Kukavica v gnezdu kraljičkovem. 9. Pogled na Ljubljano z Golovca ob prvem snegu. (Na platnicah.)

Fran Stare,
sobni slikar,
v Ljubljani, Breg št. 20
priporoča se v izvrševanje
vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 230 26-4
z zagotovitvijo okusno-modernega dela proti zmerni ceni.

Čast mi je naznanjati slavnemu p. n. občinstvu, kakor tudi gg. mizarjem, da sem otvoril z dnem 8. februarja

V Ljubljani na Bregu št. 20.
pleskarsko in lakirarsko obrt.
Moje 25letne izkušnje v tej stroki mi omogočujejo izvrševati vsako delo najfineje, najsolidneje, ne da bi mi se bilo bati konkurence, in po najnižjih cenah ker sem pri trdki Eberl, kjer sem delal skozi 20 let, izvrševal najfineje imitacije vsakovrstnega lesa.
Z velespoštovanjem (296 16—1)
Josip Makovec,
pleskar in lakirar
na Bregu, Zoisova hiša številka 20.

Uljudna, najbolje utemeljena prošnja!

Grozna elementarna nesreča, katere je skoro razdejala belo našo Ljubljano, zadela je najbolj one sloje, koji si morajo z delom svojih rok služiti kruha — to pa so mali obrtniki in njih pomočniki — da preživé sebe in obiline svoje družine. Da že sedaj nekateri obrti — razven stavbenih — pogrešajo naročil in s tem nujnega zaslúška, je istina, kaj pa bo še-le v najbližji bodočnosti! S strahom nas napolnjuje posledice, katere je povzročil grozoviti potres. Prosimo torej prav uljudno: Blagovolé naj velečastiti in spoštovani naročniki in čitatelji „Slovenca“ pri naročilih ozirati se v prvi vrsti na obrtnike in trgovce, kateri se pod skupnim naslovom „MALA OZNANILA KONSERVATIVNIH NARODNIH OBRTHNIKOV“ vže dlje časa v tem listu priporočajo.

Velespoštovanjem

Spodaj priobčeni inserenti.

Fr. Petrič v Ljubljani, Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vlasti domačega in brnskega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumenurško platno, cefr, tkanino, vsakovrstno hlače-vino, vso podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste

= glavne in žepne rute. =

Izborna, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.**

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, zimnatih in modrocevna peresih itd. ter jamci za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dveran in sob, katere tudi špalira. Osebito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p.n. občinstvu v vsakovrstna **stavbinska ključarska dela** izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.

Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvčke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.

Mojstra pleskarja c. kr. države in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njihovo stroko vstevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnatih barve v ploščevinastih posuicah. Največja zaloga karbolineja, maščobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnica kleparskih, ključarskih in kovino-Specialist tiskarskih del Specialist

v Št. Vidu nad Ljubljano

za krite zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnemu občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladščičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vziščno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kardinale, v raznem slogu izvršenih. Vseprejema tudi nova predmeta ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno in zanesljivo kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osebito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene **sedlarske in jermenarske proizvode** in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče itd. itd. Vseprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Sv. Petra cesta 4, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarski mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarsko obrtnižo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtanjše izvrševanje vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranska pozornost.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborna

— zaloga galanterijskega blaga —

po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobačka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjadj v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v

gospodinjstvo spadajočega blaga

po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

— „pri angelu“ —

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbiri

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavac pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franjo Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osebito pri novih stavbah, katere izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavljata tudi obrabljena predmeta.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

— na Dunajski cesti št. 7 —

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa **slikarska dela.**

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najprostejšega do najfinejšega. Osebito razna cerkevna dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski liker

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani, pri voglu' pr. Škofijo

Ta specialiteta prve vrste

gledé dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovaltelju in v vseh boljših špecerijah in v kavarnah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborna urejeno podobarsko in pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Filip Fajdiga

mizar in založnik
pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

pozarja preč. duhovščino in sl. občinstvu na izborna zalogo

**najraznovrstnejšega
pohištva**

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno

hišno opravo

po nizki ceni.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7, II. dvorišče

Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi barvi, velja samo
1 goldinar.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vseprejema tudi knjigovezna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih **nagrobnih spomenikov**, prevzema in izvršuje vsa cerkevna umetna in stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

August Runggaldier,

delalica cerkvenih lesenih kipov
in podbarskih proizvajalcev v St.
Ulrihu, Gröden, Tirolsko,

priporoča prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom, patronom
in cerkvenim dariteljem

**altarje, lece, vsakovrstne
svetnike, statve, križeva
pota, križe, Kristuse,
božična jaslica itd.**

vsakojake kakovosti in oblike v
natančni pripravi in najfiniši
izvršitvi. 604 11-11

Ilustrovani ceniki na željo
zastonj in franko.

Za dobro delo se jamči.

K V Kamniku, Kranjsko (postaja drž. železnice) neippovo zdravišče.

Vestao, individ. zdravljenje pod vodstvom dr.
Wackenreiter-ja, kateri si je v Würshofenu
prisvojil Kneippovo zdravljenje ter si pridobil na kliniki za
hidroterapijo pri prof. Winternitzu, za kožne bolezni pri prof.
Koposi in na kliniki za zdravljenje živčnih in psihijatričnih
bolezni prof. Kraft-Ebinga mnogo vednosti in izkušenosti.

Zdravišče je odprto od 15. maja do 30. sept.

Prospekti dobivajo se pri vodstvu zdravišča. 14 3-2

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih
se išče, da se popravijo motenja v telesnih funk-
cijah, katera je povzročil način zimskega življenja;
v ta namen opozarjamo na

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER**
najčistije lužne
KISELINE

To kislico zdravniki posebno priporočajo za po-
polno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za
predzdravljenje za topli-ve Karlovi vari,
(VI.) Marijine in Frančiškove kopeli. 6 18

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le

**Fernolendtovo
črnilo za čevlje**

c. kr. dež. priv. to-
varne. ustanov.
leta 1835 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogi malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svetla naravna crme za svitlo usnjato
obuvalo in pisarni pečatni vosek. 10 52-16

Priporočen od polikliniške direktorije.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, bo-
lezni v grlu, v prsih in proti otročjim
bolezni.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in dro-
guerijah. 590 52-42

**Tovarna konjak-sladnega izvlečka
v Leipniku.**

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Crème Venus“

Prostředek k zušlechťení pleti.

Tekutý pudr „Eugenie“

červené

tekuté ličidlo „Eugenie“

Pudr „Eugenie“

v bílé, růžové a krémové barvě.

Barva na vlasy

Kavkazká

essenze na kníry.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

essence for wrinkles.

„Crème Venus“ sredstvo za konservirajne
polti. Popolnoma neškodljivo
sredstvo, ki zabranjuje, da polt ne postane raskava in se ne
sveti. Polt postane snežno-bela, nima gub in ostane sveža.
„Crème Venus“ nima maščobnih tvarin, ne postane žaltav
in se more uporabljati o vsačem poljubnem dnevnem
in letnem času. V interesu občinstva je, da natanko
pazi na varstveno znamko. Cena 2 gld.

Tekoči puder „Eugenie“ iz mirtovih
cvetov, volep-
šavo obrazne barve, katero ohrani cvetočo in mladostno. Da
obrazu in tilniku, ramenom in rokam mehkost in mramorju
slično čistost, odstranjuje vsako raskavost kože in
pege. Cena 2 gld.

Rdeče tekoče ličilo „Eugenie“ po-
polnoma neškodljivo. Daje licem, ustnom in ušesom lepo
naravno tudi pri električni razsvetljavi rožasto bojo in se
drži tri dni polti. Cena 1 gld 50 kr.

„Puder Eugenie“ jemlje se kože ne da bi
se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mla-
dostno svežost. Cena 1-20, s čopom 1-50.

„Trioxen“ izborna sredstvo za rast laslj, jači la-
sišče in ubranjuje, da se ne napravi
prijaj. Cena 1 gld. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase
črna in rujava. Lasje obdrže bojo 6 tednov in je nemogoče
razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.

Tekoče kavkaško mazilo za brke
pospešuje njih rast in je konservirano. Žigalo pri tem
nepotrebno. Daje brkom poljubno obliko. Cena 75 kr.

Edino zalogo za Kranjsko
ima 622 26-24
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani,
Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Najboljša, izredno okusna je župnika Kneipp-a sladna kava

OOHRANNA-ZNÁMKA

v rdečih štirioglatih
zavirkah s sliko žup-
nika Kneippa.

Oelzova kava

v rdečih okroglatih
zavirkah. 24=9

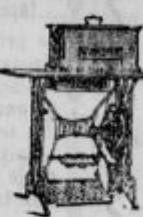
Vsaka posebej po-
rabljena ali pomešana
nameščata popolnem
navadno zrnato kavo.

Dobivata se v vsaki
boljši prodajalnici.

Kjer ni zaloga,
pošlje je izdelovatelj
(Oelz v Bregencu) po
pošti v zavojih po

4 1/2 kilograma za gld 2 10.

689 24-21

Ivan Jax

LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13

v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga

552 50-29 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,

tryciklov,

velocipedov itd.

Ceniki zastonj in franko.

PATENTE.

Muster-und Markenschutz

erwirkt

A.v.STERR,ING.

WIEN, VI.

Mariahilferstrasse 8.

Velika zaloga vina.

Antonija Gosar.

V Gorici, Travniki št. 13 I.

priporoča se posebno čast. duhovščini

in drugim gospodom, ki želé imeti v

resnici **zanesljivo** 81 (16-13)

dobro in naravno

črno vino

Vsem naročiteljem vina zagotavljam
najnižje cene in najboljše blago. Vsa
naročila, pisarna in ustnena, sprejema
edino le zgoraj podpisana!

Pokušnja pošilja se prosto.

Naravni istrijski, črni teran.

Prostovoljna javna prodaja

usnja, čevljarskih potrebščin oprave itd.

Iz konkurzne mase **Andreja Smrdu** tokaj pride v **ponedeljek**,
dné 6. t. m., ob 10. uri dopoldne v prodajalnici na Sv. Petra
cesti šte. 4 na

javno dražbo zaloga usnja

in raznih čevljarskih potrebščin ter tudi oprava prodajalnice.

K dražbi vabi uljudno

upravnik mase:

Dr. Danilo Majaron,

advokat

V Ljubljani, dné 3. maja 1895.

235 1-1

Različne rastline, korenine,

166 16 **lubje in semena kupuje**

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar. 64 26-9

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih

in budilnih ur

in le dobre do najfineše kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 32, 34

priporoča: Največjo zalogo različnih grobnih spomenikov iz mramora, granita, sijenita; križev s cveticami iz snežnobelega mramora itd. Plošč za pohištvo iz vsakobarnih mramorjev. Strojarske plošče od gld. 20.— naprej.

Edina zaloga: za hodnike, veže, dvorišča in kleti, po cerkvah, vežah itd., in lepe smirgele. gld. 2.— □ m naprej.

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obris in računi brezplačno na razpolago.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Uredil in založil

Francišek Finžgar.

Krasna mladinska knjižica!

5. zvezek.

Cena vezanim 35 kr., broširanim 25 kr.
Po pošti 5 kr. več.

Dobivajo se v semenišču pri Fr. Finžgarju, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pa pri Jan. Krajcu v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celju. — Tudi se lahko še dobi II., III. in IV. zvezek.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Vele-
častiti
duhov-
ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošijem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljše blago, prosim častite gg. naročnike, da blagovolé vpoštevati mojo mnogoletno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz najslovičnejše lijske. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vдова dež. tajnika,

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

St. 4493.

268 3—3

Razglas.

Podpisani deželni odbor daje na splošno znanje, da so se

deželni uradi razun deželne blagajnice premestili v administracijsko poslopje nove deželne bolnice

zadaj za šentpetersko cerkvijo, ter da so uradne ure določene od 8. ure zjutraj, do 1. ure popoldne.

Deželna blagajnica ostane še zanaprej v deželnem dvorcu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 25. aprila 1895.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino ud. ud.

A. Vidiš krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presmetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takoj idiva, omislil si tudi jaz podobno uro.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudneje.

Ceniki se zastonj razpošiljajo.

Edina zaloga biciklov in raznih pristrojov za vozarenje slovite tvrdke Iv. Puch v Gradcu.

285 2

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Lahvala.

Povodom požara v Toplicah bila sem tudi podpisana občutno prizadeta, a me je slavna c. kr. priv. občna zavarovalna družba

„Assicurazioni Generali“

v Trstu s tako točnostjo in sigurnostjo odškodovala, da se čutim dolžno, vkljub izrečne želje zavarovalnice, posebne zahvale ne objavljati, vendar izraziti tem potom slavni zavarovalni družbi „Assicurazioni Generali“ in nje glavnemu zastopstvu (menjalnica J. C. Mayer) mojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 4. majnika 1895.

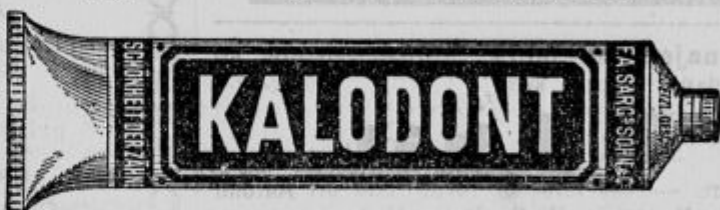
Ljudmila Mitlic,

lastnica tiskarne in posestnica.

294 (1)

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni

(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

mного milijonkrat

preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočan, je ob jednem najcenejše zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.

Dobiva se povsodi. 620 40—22

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja

Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepcja in zdravi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpre.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1.36, po 55 steklenic gld. 5.26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50—23

Vezi za zidovje

dobé se najhitrejšé in po znižani ceni

pri

272 5—3

J. Spreitzer-ju

ključarju

Kolodvorske ulice št. 22 v Ljubljani.

70.

erila
spé in otroke
belo in drobno.
blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1'10 do 2'70
šest " " 6'25 " 15'—

Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1'— do 1'40
šest " " 5'75 " 7'75

Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1'40
šest gld. 4'50 do gld. 7'50

Dvanaest ovratnikov
od gld. 1'80 do 2'20.

Dvanaest manšet
od gld. 3'30 do 4'60.

12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3'25 do 5'—

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 6

V najem se oddá, oziroma prodá se
dobro zidana, z opeko krita 269 2—2

hiša
z vrtom. — Več izvé se ravno tam pri Antonu
Končan-u, Knapovše št. II. Pošta Medvode.

Želodčne kapljice
koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom
Marijinceljske kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spéšne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepeajo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodcu iz
jedil in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim
navódom velja 20 kr.,
tucet 2 gld., 3 tucate
samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy
479 34 zraven rotovža v Ljubljani.
Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Otvorjenje tesarske obrti.

P. n.

Usojam si prečast. duhovščini in slav. občinstvu
uljudno naznaniti, da sem prišel tu v Ljubljani

tesarski obrt

ter se ob jednem priporočam v naročila všteta-
joča se v tesarsko stroko, katera bodem,
opirajoč se na mnogoletno praktično izkušnost, naj-
boljše in najcenejše izvrševal.

Načrti in proračuni za trajne in provizorične le-
sene stavbe so na razpolago. Velepospóvanjem

Jos. Lechner,
tesarski mojster in sodn. zaprišeženi
veščak.

Naročila naj se oddajajo: Tržaška cesta
št. 8 pritlično, ali pa na prostoru delal-
nice nasproti Tónies-ovi tovarni na Du-
najski cesti. 266 8—3

Za pokrivanje
kakor tudi
za kritje barak
ponujamo v vsakej tudi največjej množini
po najnižjih cenah
prima in secunda
zarezane
strešnike
(Strangfalzziegel)
kakor tudi nepremočni
strešni klej
(Dachpappe)
250 7
zavoj (to je 10 □ metrov) od 1 gld. 50 kr.
do 2 gld. 50 kr.
in
nasade za dimnike
F. J. Vidic & Comp.
Posestvo na prodaj.
Hiša, gospodarska poslopja in
28 oralov zemlje prodá se iz proste
roke zaradi starosti in bolehnosti gospodar-
jeve. Gozdi so zaraščeni, njive in vse drugo
v dobrem stanu. 257 5—4
Več poizvé se pri **Antonu Malenšek-u,**
posestniku v Spodnjih Pirničah hiš. št. 20.

Trgovina z železnino

ANDR. DRUŠKOVIC

v Ljubljani, Glavni trg št. 10

priporoča po zelo znižanih cenah cement, železniške
šine, traverze, cinkasto in pocinkano plošče-
vino, železo za vezi, kovanja za okna in vrata,
sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje. 252 8—5

Cement 262 8— 5

železniške šine, štorje za obivanje stropov,
železo za vezi in traverze, železno, cinkasto
in pocinkano ploščevino, kovanja za okna
in vrata ter vse, kar se potrebuje za stavbe

priporočata po jako nizkih cenah

Stupica & Mal
trgovina z železnino in specerijskim blagom
v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. I.

Carinthia-Lithon-vrelci

pri Železni Kaplji

234
10—4

dajejo izvrstno pijačo in odlično
zdravilo proti vsem vrstam ka-
tara, kakor tudi proti boleznim na ledvicah in mehurji.

Dobiva se ta izvrstna pijača pri lastniku v Železni Kaplji,
dalje pri gg: Henriku pl. Mattoni na Dunaju, Alojziju
Czernich, agentu v Ljubljani in pri gg. trgovcih M. Kastner
in P. Lassnik v Ljubljani, Fr. Dolenc v Kranji in Škofji
Loki, A. Pinter v Kamniku, A. Pauser ml. v Ru-
dolfovem, P. Petsche v Kočevji in J. Pavser v Ribnici.

Dunajska borza.			
Dné 4. maja.		Dné 3. maja.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 45 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 65 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198 " — "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 55 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 10 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	149 " 25 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 15 "	Dunavske vravnarne srečke 5%	132 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1087 " — "	Dunavsko vravnarno posojilo l. 1878	108 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	400 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
London vista	122 " 30 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 80 "	Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
20 mark	11 " 95 "	Priporitetne obveznice državne železnice	223 " 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 69 1/2 "	" " južne železnice 3%	171 " 60 "
Italijanski bankovci	46 " 10 "	" " južne železnice 5%	133 " — "
C. kr. cekini	5 " 74 "	" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	71 " 50 "
St. Genóis srečke, 40 gld.	73 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 " — "
Ljubljanske srečke	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	172 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3640 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	570 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	78 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	85 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 " — "
Papirnih rubljev 100	130 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovratnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izkrcanju
najmanjšega dobitka.
Kalantra izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.